

2. Při zřizování záchodů musí také býti šetřeno veřejné slušnosti, pročež většina stavebních řádů obsahuje ustanovení, že záchody nemají býti zřizovány bezprostředně při silnici neb ulici nebo na veřejných místech (Čechy, Dol. Rak., Štýrsko, Vorarlb.). Při stavbách průmyslových musí býti záchody pro mužské odděleny od záchodů pro ženské dělnictvo.

3. Při všech vlacích pro dopravu osob určených musí býti ve vozích železničních záchody, jež mohou býti umístěny buď ve vozích osobních nebo ve vozích pro zavazadla, nebo ve vozích zvláštních. Ostatně bylo uloženo železničním správám, aby při rychlovlacích byl ve vozech dostatečný počet záchodů, tak aby cestujícímu obecnstvu bylo poskytnuto všecko potřebné pohodlí, na kteréž vzhledem ku vyššímu jízdnému zajisté nároky činiti lze (min. výn. ze dne 19. listopadu 1874 č. 3362).

Záchrana života.

I. Pojem a význam.

V pojem tento počítají se veškerá opatření, zařízení a prostředky, jimiž se jednak vybavují ohrožené osoby z obkličujícího je nebezpečí, jednak k životu opět se přivádějí. K záchraně osob z nebezpečí ohně vynalezena jsou jak výstavná zařízení, tak i zvláštní přístroje, z nichž lze některých s úspěchem použití jen v jednotlivých případech, ku př. padáku, žebříku z provazů atd. K záchranným prostředkům doby novější počítati jest zejména plachty zachycující, záchranné koše, ochranný oděv proti ohni vynalezený Pavlinou pařížskou, dále různé aparáty, jimiž se dílem uvolňují otvory dýchací, dílem zbavují plíce zkaženého vzduchu a jim vzduch čerstvý přivádí. Proti nebezpečí utopení (viz tento článek) nebo při osobách na vodě nehodou stížených používá se zařízení zvláštních, aby se záchrana jich rychle a v čas uskutečnění mohla, tak ku př. záchranná lana, záchranné a plovací pásy, jež připevňují se k mostům, aby se mohlo přiskočiti pomocí jich k osobám tonoucím.

II. Předpisy policejní.

Co se policejních opatření dotýče vzhledem k záchraně osob, jichž život nějakým způsobem v šanc vydán jest, povinen je každý přispěti zdánlivě mrtvým, zmrzlým, utopeným, oběšeným, zardouseným, udušeným nebo bleskem zasaženým (nař. ze dne 25. ledna 1781 a ze dne 13. října 1781). Dekretem dv. kanceláře ze dne 20. června 1836 č. 13.680 vyhlášen byl zvláštní návod pro nelékaře k tomu, jak sluší se zachovati k záchraně otrávených a ku vzkříšení zdánlivě mrtvých. Předkem jest se postarati o to, by nebožák takový se vši opatrností dopraven byl na takové místo, kde lze pohodlně a náležitě prováděti s ním pokusy křísící a záchranné a aby se co nejrychleji obstaral lékař s potřebnými záchrannými prostředky.

III. Odměny za zachránění života.

Dekrety dv. kanc. ze dne 9. března 1827 č. 5295 a ze dne 11. června 1833 č. 13.635 (rozšířené i na Krakov výn. min. ze dne 12. září 1854 č. 234 ř. z.) stanoví, že za záchranu nějakého člověka z nebezpečí ohně nebo vody povoluje se i zvláštní odměna z pokladny státní. V každém takovémto případě záchrany života jest však k nabytí odměny potřebí, aby nade vši pochybnost nezlomnými důkazy prokázáno bylo, že nalézal se ve skutečném nebezpečí života nejen zachráněný, avšak i záchrance sám. Kdo chce dosíci odměny za zachránění života lidského, musí o to žádati u příslušného politického úřadu nejdéle do čtyř neděl počítaje dnem, kdy zachránění dokonáno bylo. Uplynutím této propadné lhůty pomíjí nárok

na zákonnou odměnu. Nějaké náhrady za tuto odměnu nelze žádati na zachráněném nebo jeho příslušnících. Záchranné toto přísluší nejen za zachránění člověka do vody spadnuvšího, nýbrž i za zachránění zdánlivě mrtvých kteréhokoli druhu jiného, dokáže-li se, že zachráněný i ochránce jeho byli v patrném nebezpečí života a jestliže ochránce skutečně svůj vlastní život v nebezpečí vydal (dek. dv. kanc. ze dne 15. ledna 1823, sb. Krop. sv. 48). Odměna za zachránění života povoliti se má i v případech, kde neshťestí způsobeno pádem do propasti, jsou-li tu zákonné podmínky a jmenovitě prokázáno-li nade vši pochybnost nebezpečí života obou — jak zachráněného tak i ochránce (výn. min. fin. ze dne 22. března 1850, svědčící místodržitelství tyrolskému, č. 55 z. z. str. 52).

IV. Zvláštní záchranná zařízení pozůstávají v rozsáhlé míře ve Vídni a v Praze, kdež činnými jsou zvláštní spolky (společnosti záchranné neb ochranné), jež ona zařízení vydržují a vedou; k účelu tomu mají k rukou potřebný lékařský a zdravotní personál; záchranné společnosti zařídily pak zvláštní záchranné stanice, kdež dostává se první pomoci lékařské osobám nehodou tělesnou postiženým nebo na veřejné ulici náhle ochuravěvším k jich přání, načež pak buďto ponechávají se v domácím ošetřování nebo dopravují se do veřejných nemocnic. Rovněž jsou při živějších březích větších řek záchranné čluny a jiná opatření sdělána; konečně vydány jsou pro železnice zvláštní předpisy o záchranných opatřeních, z nichž zejména uvéstí sluší poplašné znamení (Nothsignal). Podobně vytýkají i zdravotní zákony a instrukce pro lékaře obvodní a obecní četná nařízení a předpisy o záchraně života.

V. Záchrana života na moři.

Tam, kde nebezpečí v prodlení, povinen jest každý úřad neb orgán správy přístavní a zdravotní za vlastní zodpovědnost převzítí v obvodu mu přikázaném okamžitá nutná opatření mimořádná ve smyslu platných zákonných předpisů; avšak úřadům těmto přináležejí další závazek, zpravití totiž o nastalé pohromě a vykonaných opatřeních nejen přímo nadřízený úřad, nýbrž i úřad námořský a, kde toho potřebí, též příslušný úřad politický. Každý úřad i orgán pobřežní a zdravotní správy bez rozdílu povinen jest všem lodím, které jsou při pobřeží v nebezpečí, dovoliti příjezd do vlastního nebo do nejbližšího přístavu, ať již lodě ty opatřeny jsou pasem zdravotním čili nic, a musí dotyční orgánové lodě takové po čas pobytu jich ve přístavu náležitě ostrážiti a teprve, když nebezpečí zažehnáno bylo, odkázati je na místo jich určení. Povinností plavců pak jest opatřiti se příhodnými zařízeními své lodní výzbroje k zachránění jednotlivých mužů, po případě celého mužstva; sem náležejí záchranné plachty, vesty korkové, vhodně upravené žíněnky, ochranné obleky, záchranné plě a čluny, jakož i prostředky ke spojení s pevninou. Záchranné plě, mají-li přepraviti přes vodu lidi, musí býti značně rozsáhlých rozměrů a míti potřebná zařízení k tomu, aby vlnami odneseny nebyly osoby z trosk lodních zachráněné. I lékařský lodní personál povinen jest při tom spolupůsobiti a dbáti toho, by loď byla vyzbrojena vším, co by dobré služby konati mohlo ve případě potřeby pro záchranu životů lidských.

Zájem exekuční.

Zájmem rozumíme ve smyslu ex. ř. úkon, jímž se na základě t. zv. titulu exekučního (viz čl. Tituly exekuční) zevrubně určuje předmět exekučního práva zástavního (pignus judiciale), zájmem vzniklého. Zájmem